

Előfizetési árak:

Félsz évre . . . 6 frt — kr.
 Élévve . . . 3 > — >
 Negyedévre . . . 1 > 50 >
 Egy hóra . . . — > 50 >
 Egyes szám ára 8 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.
 (Nádossy-féle ház)
 hová az előfizetések és a lap
 szétküldésére vonatkozó fölszó-
 lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Széchenyi-tér 12. sz.

hová a lap szellemi részét
 illető minden közlemény inté-
 zendő.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utóda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Köszl János (fő-tér), Hochrein József és fiai (Széchenyi-tér), Böhm Manó (fő-utca) papir- és könyvkereskedéseiben.

Városaink közigazgatási reformja.

Igen figyelemre méltó füzet jelent meg e czímen a könyvpiaczon. Hollósy István dr. a füzet szerzője, ki hét cikkelyben fejti ki azokat a kívánalmakat, melyek a városok modern fejlesztéséhez fűződnek. E cikkelyek 1-je azt a kérdést veti föl s arra felel meg, vajjon a városok közigazgatása fölöleli-e jelenleg a városi közelet összes szerveit?

E cikkelyből adjuk a következőket:

Ma, amidőn a közigazgatás terén nagy-szabású reformok előtt áll a nemzet és általános elvül van elismerve a kultúra nagy jelentősége az államigazgatás terén: hazánk jogéletében mindenestre egy igen fontos kérdés az: vajjon a nagy ujtásoknál mennyiben lesznek majd tekintettel a városokra, minthogy a városok képviselik, úgyszólván, a magyar kulturát, a polgárosodást századok óta hazánkban.

Azok a törvények, melyek eddig intézkedtek a városokról, a városok törvényhatóságában, rendezett tanácsaiban, csak egy közigazgatási testület formáját látták, a melynek a megyétől eltérő alakzata számára stereotyp módon szerkesztették meg törvényeit.

Pedig a városnak a nemzetgazdasági és más téren is — pl. a városok rendezésénél — vannak oly szervei, a melyek fölhasználására semmi sem történt, nem is említve azt, hogy kulturális tekintetben is több hatékonyságra képes, mint az összes többi közigazgatási, birói és egyéb hatóságok. Mégis azt találjuk, hogy alig mel-

tatták törvényhozóink annyi figyelemre, hogy külön munkálat tárgyává tették volna a városok közigazgatását, — hanem a községek és megyék stereotyp mintái után alkották meg számára a közigazgatási teendők formáit. — Sőt vissza esés történt a városok külön képviselőit és a városi polgárok magánjogi viszonyait illetőleg.

Helyes dolog-e az, hogy törvényhozásunk a midőn a megyék reformját kívánja: nem veszi észre, hogy más szervekkel pótlandók a megváltozott megyék, és máig is figyelmen kívül hagyja a városok országos szabályozását, melyek özsze függenek a modern közigazgatásnak egy újabb szervezésével az ipar és kereskedelem terén, anikre alig gondolhattak a régi, nagy kiterjedésű vármegyék.

A városok jog-körének fejlesztését méltó és szükséges volna valahára egy részletesen kidolgozott törvényjavaslattal vita tárgyává tenni, mert a régi megyék és a mai községek mintájára ma már nem lehet a városok kultur hivatását betölteni; nem is szólva arról, hogy a helyes adminisztráció hiányait a mai szerkezettel nem lehet többé fedezni. Pedig ha semmi egyéb érdemök sem volna a városoknak — már az az egy körülmény, hogy a magyarosodás, a magyar kultúra itt erősödött meg, innét indult ki — mutatja, hogy a városok adminisztratív jogkörében a kultúra, a nemzeti eszme, a közgazdaság, az ipar a kereskedelem a leghatalmasabb fejlődési eszközt bírnak. S méltó ambícióját képezhetné bármely magyar államférfiúnak az, miszerint a városok és megyék közti ellen-

téteket megszüntesse, mindeniket a maga hatáskörébe vezesse s véget vessen annak a jelenlegi állapotnak, a mikor egyik a másikban érdekeinek ellenségét látja — mert ez volt a régi iskola hiveinek a véleménye.

Mit bizonyít ez? Azt, hogy nem vette figyelembe a törvényhozás azt, miszerint a hűbéri korszak óta reánk maradt állapotok lehetnek ugyan törvénytörések — s valamikor jók is lehettek, — de ma már fejleszteni kell a közigazgatási adminisztrációt; nemcsak az igazságszolgáltatás terén kellett, de a megyénél, sőt a központi végrehajtó hatalomnál is. És különösen az ipar, közgazdasági, kereskedelmi ügyeknél a városokban, a kereskedelem fő telepeiben. Még pedig azért, hogy ne csak legyen közigazgatás, mert ez decorum és belekapaszkodjék az élet kerekébe, hogy azt lassúságával akadályozza meg — tekintélyével pedig nyomja el — hanem legyen a közigazgatás szerve olyan minden téren, hogy a kultúra, ipar, kereskedelem közegeinek haladásával lépést tudjon tartani. Haladni engedjen, nem úgy mint a megyék, községek adminisztrációi, melyek többnyire észre sem veszik a kulturális és nemzetgazdasági föladatokat, mintha céljukat az adóbehajtás és a katona létszám kiállítása képezné csupán.

A városok adminisztrációja ellenben kiterjed, többnyire minden rend, szervezés, szabályosság nélkül, a modern élet sok oly ágazatára, a melyek azelőtt nem léteztek. A mai közéletben a színészet elsőrendű politikai tényező, a közegészség

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Első fecske.

Egy verset irtam, Louise, te hozzád,
 Csengő ütemmel, szép rimen:
 Hisz' kék szemed és kedves orcád
 Csak szépre ihlet, úgy hiszem.
 Le is irtam finom papírra,
 Kerülve minden tollhibát,
 Aztán remélve s mégse bizva
 Egy szerkesztőnek adtam át.

Az homlokát ránczokba szedve
 Mogorván nyult a vers után:
 Vártam némán ítéletemre,
 A szívem dobogott csupán
 S hogy sebbel-lobbal átfutotta
 „Kijön“, csak ennyit válaszolt . . .
 Oh Louise, ha ekkor láttad volna
 Ajkam körül a vig mosolyt!

A versem hát ki lesz nyomtatva,
 Meglátja majd ország-világ,
 S aztán ábrándosan szavalja
 Szerelmes lány, süldő diák!

S ki nékem azt a dalt sugalltad,
 Megosztom, hirem, Louise, veled:
 Hogy bámuljon mindenki rajtad,
 Ritkítva szedetem neved!

És versemért a jó redaktor
 Egy fényes aranyat adott . . .
 Oh Louise, ettől a pillanattól
 Oly büszke, oly boldog vagyok!
 Hogy is ne, mikor költeményem
 Aranyával veszik ma már . . .
 Megjött az első fecske szépen,
 A többi is csak rám talál.

Lásd, Louise, ily boldog a poéta,
 Dalának roppant ára van;
 Ha vágyát rimbe gyúrja néha,
 Minden kis verse: egy arany.
 Rólad daloltam, s — el se hinnéd —
 Érette mégis más fizet . . .
 Hát még ha szerkesztőmhöz írnék
 Édes, szerelmes verseket!

Buday László.

A széttépet zászló.

Elbeszéli egy régi honvéd.

A „Hunyadi“ 13. számú huszárezred a hol én szolgáltam, a nagyszalontai táborból 1849. augusztus végén vonult Temesvár felé. Élelmi szereink már egy idő óta alig voltak, s most is éhesen voltunk kénytelenek elindulni a fásasztó utra.

Milyen jól esett, mikor abban a jó magyar faluban, hol az első pihenőt tartottuk, a jó öreg tanító, kinél szállva voltunk, egyéb eledlek hiányában, megkínált tejjel és kenyérrel. Most is emlékszem, a mint fehér bajuszát egyre törülgetve azt hajtotta: „Mért vagyok én koldus a lábaimra, mert ha az öregség nem bánt, még én is elmennék fiaim veletek. Jaj! miért nem mehetek? Nincs dicsőségesebb dolog, mint a házáért háboruba menni. Lássátok fiaim, ez tette a mi dicső őseinket oly nagygyá. Fiaim, szeressétek hazátokat!“

Az öreg könyezett, mikor elváltunk, mintha csakugyan fiai lettünk volna.

Innen már pihenés nélkül mentünk Paulisig Radna alá.

még előbb való, — úgy, hogy az építészeti technika ezen alapszik ma már, holott erre nézve az építészeti tervek az utcák, terek, csatornázások építése, még mai napig is alig vannak nehé legalább a szabályrendeletekben fölemlítve. De hogy e kérdésekkel nálunk nem sokat törődnek, mutatják városaink építkezései, az izléstelen és drágaság elrettentő példái; mutatják rendetlen, szabálytalan utcái, és egészségtelen lakás viszonyai; mutatják a járványok, a nagy gyermek-halandóság, úgy hogy a szülők nem találnak ma egyetlen várost a hazában, a hol gyermekeiket aggodalom nélkül bizhatnák az iskolára; mert a lakás-viszonyok, vagyis a közegészség rendezésével városaink mit sem törődnek. Szóval, nem tudunk városokat építeni még most sem. A római, mikor várost alapított, először csatornázási tervet készített és városházat, díszes hatósági épületet emelt. A magyar városokban, községekben a legegyszerűbb volt a korsma építése, s az első szempont az üzleti jövedelem volt. Az állam is így tett: a kincstár. Hogy ez így történt az nagy mulasztás volt; de nálunk Magyarországon nem lehet még ma sem a csatornázást rákényszeríteni a szegényebb városokra, — mert súlyosan terhelve vannak adósságokkal; de igenis lehetne korlátozni a városok költségeit hajlamait és szabályozni építkezéseiket oly formán, hogy tartózkodjanak efféle pazarlástól mindaddig, míg a sokkal szükségesebb hiányait nem fedezték, pl. a csatornázást s megszabni a sorrendet, a mely szerint építkezéseiket megtehetik. A rómaiak a városok építését országosan megállapított elvek és szabályok szerint végezték; nálunk csak a véletlenség vezeti a városok fejlődését, kiépülését. A törvényhozás minél hamarabb kénytelen lesz gondot fordítani erre a kérdésre — s azzal teljesíteni csak föladatát, ha a városokat csatornázásaik, közfürdőik kiépítésére nem kényszer útján szorítaná rá; hanem törvény által adna kedvezményt egy e célra alapítandó banknak és a csatornázást, közfürdőket építő városoknak.

Látjuk tehát, hogy a városok kérdése minden esetre méltó tárgya volna a törvényhozás intézkedéseinek: főként most a

mikor az egész közigazgatást reformálni készülnek.

Mert a városok közigazgatása mai alakjában, úgy a mint ma működik — leginkább tengődik, rosszul díjazott tisztikarával — éppenséggel nem hat ki a közélet minden szervére, nem öleli föl annak minden ágazatát, jöllehet erre utalják öt kötelességei. Tehát fejleszteni kell adminisztratív képességét s azzal komolyan és behatóan kell végre a törvényhozásnak is foglalkozni. Magasabb, nemzeti célok végett, nem pusztán az adminisztráció régi szempontjából, amely szerint a közigazgatás valósággal nem volt egyéb, mint a polgárok vállaira nehezedő teher, mint a megfélemlítés eszköze, hogy elnyomják vele a polgárok önértetét.

Tacitus leírta Agricolájában egy ilyen korszak képét. Nezzünk végig e hazában — és meglátjuk annak hű másolatát.

Ilyen a mai, régi mintára épült Magyarország

A színház építőhöz.

Laikus ember vagyok, aki építőmesterektől csak kérhetnék tanácsot, de nekik nem adhatnék; és ez egyszer mégis engedjek meg azok az építés mesterségét tanult szakemberek, akikre a színházépítést és akikre a fölügyeletet bízták, hogy régi tapasztalataim alapján valamire figyelmeztessem őket. Az eddigi példák, melyeket fölhozok, azt bizonyítják, hogy azok a nagyon okos emberek is, akik az építés művészetét a kisujjokban hordják, ebben az egyben, amire nézve most föl szólalok, egymásután meglőtték a bakot. Nagy hiba volna, ha az új színház, ez a hosszú időkre szóló monumentális épület, mely a tervek után itélve városunk büszkesége lesz, szintén alkalomul és egyszersmind anyagul is szolgálna ahhoz, hogy rajta tanult szakemberek bakot lőjenek.

Amért hogy föl szólalok, az újmutatás akar lenni egynéhány középületünkre, melyeknek alapvonala — tudja Isten kinek a hibájából — föltűnően alacsonyabb az utca színvonalánál. Messze időkre szánt nagy épületeket, melyek előtt az utca nivója annyi időn át sok változáson mehet keresztül, oly alacsony lábra építenek, hogy nem kell, csak néhány arasszal föltölteni az utcát, s az épület mintegy belerogy a földbe. Hát még amelyeket határozottan mélyebbre építenek, mint a már megállapított utcavonal.

A honvédkaszárnya, az izraeliták iskolája és egész hosszú sora a nagyobb fajta magán-

Utunk összesen három nap, három éj tartott. Szerencsénkre az idő kedvezett.

Paulis alatt Görgey nevében adta tudtunkra Karlovicz százados, hogy az orosz belátta, miszerint a legnagyobb igazságtalanságot követi el, ha a magyarok ellen harcol, és azért határozta el magát arra, hogy a magyar csapatokkal egyesülve, egyesült erővel megyünk Temesvárt bevenni. Ezzel csütörtökön este hitegettek bennünket.

Másnap, tehát pénteken parancs jött, mely így hangzott: „Miután a magyar részről az oroszokkal egymásnak hűségét esküszünk, szükséges, hogy minden fegyver kilövessék és a csapatok így egyesüljenek!”

E parancs értelmében vonultunk előre, Paulistól nyugotra, honnan az oroszok jöttek velünk szembe. Mikor már lőtávolyira voltunk egymástól, megkezdődött a fegyverek kilövése mind a két részen. Azután még közelebb csatlakoztunk.

A velünk szemközt levő ezrednek sárga lovai voltak. Itt vártuk, hogy a fölesküdtetés fog bekövetkezni. Riadók fűvése zavarta meg a csendet. „Lóra! lóra!” kiáltották és azonnal kivonultunk a Maros partjára.

Oda érkezve csakhamar fölismertük a vélt ellenségben azokat a honvédeket, kik Temesvár alatt csatát veszve menekültek. Számosan át is uszták a folyót és hozzánk csatlakoztak.

Ezekkel felszaporodva és a még folyton érkező új csapatokkal és a sárga lovas orosz ezreddel átvonultunk Ménesen Pankotáig. Utközben egy oláh falu szilvásában egyik pajtásunk, ki nagyon éhes volt, valami hitvány szilvaágot sietett letörni a gyümölcseért. Ezért a gazdája megtámadta a huszárt, és vasvillával piszkálta, hol annak lovát, hol őt magát. A huszár figyelmeztette, hogy ne bántsa, de az annál inkább kegyetlenkedett, míg végre a huszár kivágta a vasvillát a kezéből karostol együtt.

Pankotára érkezve, pihenőt tartottunk a Bohusék szérűje körül. A szérű és magtár körül ekkor már ott voltak a honvédség társzékerei, mind felfordítva. Körülöttük heverték a pokróczok, nyergek, hevederszijak, kulacsok és mindenféle hadi felszerelések. Bementünk a szérűbe s hoztunk onnan ki mit vihetett és eladtuk a már prédára leselkedő zsidóknak.

Az eladás után elmentünk a Bohusék közeleső kukoriczatlábjára, hogy onnan megrakodva térhessünk vissza és éhségünket sűlt

épületeknek nagyon sokáig fog tanuskodni az építők ügyetlenségéről s előrelátásuk hiányos voltáról. Beleépítették valamennyit a földbe, mintha nem is a föld színe fölött levők számára építették volna azokat.

Az én szememben a színházépület olyan valami, mint a szobor, — szobra is az a kulturhaladásnak, a mivelődés szellemének, s ha magyar a színház, mint lesz a miénk, úgy szobra az a magyar géniuszának; a szobor talpát még alapzatra is teszik s még az alapzaton is magasan emelik a föld színe fölé, nehogy a szobor később — valami non putarem mivóváltozás folytán — mintegy súlyosztóba lássék alászállani.

Idejében van még e föl szólalás, mely lehet, hogy kész intézkedést ismételt; de hogy nem éppen fölösleges, mutatja a csak úgy hamarosan fölhozott s tan még több fölhozható példa is.

Spectator.

Hirek.

— (**Az új színház**) helyén, ahol most a régi katonai kórház hátsó, Perczel-utcái részét nagyban bontják, csütörtökön tartották meg a hivatalos szemlét, melyen a városi mérnöki hivatal, a gazdasági tanácsos, az építészeti bizottság és Steinhardt és Lang építészek vettek részt. A terv készítői, kik az építés vezetésével is meg vannak bízva, itt egy állandó szakközzeget tartanak, aki a kiszabott munka kivételét ellenőrzi; ezen kívül maguk Steinhardt és Lang is minduntalan itt szándékoznak tölteni egy egy napot, hogy a fölmerülő kérdések elintézésébe személyesen befolyjanak. Lang, aki a dekoratív szakmában kiváló kapacitás, maga kíván fölügyelni még a díszítési munkáknál előforduló mintázásokra is; így például a pirogranitból készülő szobrok, s a vasból előállítandó díszmunkák mintázására. Csütörtökön elintézték a minap eldöntetlenül maradt kérdést, a kőfaragó munkákat illetőleg. Megállapították, hogy lámpási követ, havihegyi márványt és a díszítő munkákra pyrogranitot használnak, miáltal az a munka-tételt Piacsek K. és Zsolnay közt osztották meg. A város időközben már Schwartz József háztulajdonossal is megegyezett a cserélendő telekre nézve. Schwartz a főutca felőli részt mielőbb kiépítteti, a Perczel-utcai résznek, 1896. évben, amikor Zelesny fényképészszel kötött szerződése lejár, fölépítésére szintén kötelezi magát.

— (**Tanulmány-út a közbiztonság ügyében.**) A város közgyűlése által kiküldött bizottság: Munczart Géza főmérnök, Herbert János gazdasági tanácsnok, (aki a visszalépett Tamássy helyett lépett be), Otczka Géza földbirtokos és Czirer Elek dr. főorvos, hétfőn indulnak el külföldi körutjokra, mely alatt Budapest, Breslau, Dantzig, Berlin, Darmstadt, München, Wien közbiztonság hidjait s ezek kezelési rendszerét tanulmányozzák. Berlinben Cuntz

kukoriczával csillapítsuk, míg az orosz katonák hangos dévajkodással nyersen csemegézték már azt a helyszínén. Őrizték ugyan vasvillás emberek, de azok még csak nem is szóltak. Mi a kukoriczasütéshez kénytelenek voltunk a közelebbi temető korhadt keresztfáit fölhasználni.

Másnap reggel amint fölbredtünk, mindenfelé katonákat láttunk, oroszokat és honvédeket, kik az éj folyamán érkeztek.

Ugy 9 óra tájban láttuk, hogy a tisztek, oroszok és honvédek tömegesen mentek az egyik honvédszázlótól a másikhoz és mindenütt orosz váltotta fel az őrséget.

Nálunk egy Giba nevű őrmester volt, ki azelőtt a császáriaknál szolgált. Balkarja meg volt sebezve, körülötte csoportosultunk és vártuk, hogy ő mit szól a történő dolgokhoz. Egyszer csak nagyot villámlik a szeme és hatalmas káromkodást ereszt vastag bajusza alól a csendes levegőbe, mely szinte megrezdült bele.

— Fiuk, ne várjuk, hogy a mi zászlónkat is muszka strázsálja, szólott, ezzel kihuzta azt a földből és oda nyujtotta a legénységnek. Mindegyikünk letépett egy darabot emlékül.

Rédei Ferencz.

mérnök, a pécsi vízvezeték építésének egyik műszaki vezetője várja a társaságot és sziveségből több városban kalauzolni fogja a pécsi küldötteket, kik két heti tanulmányut után térnek ismét vissza.

— **(Igazságügyi kinevezés.)** A király Módy Béla pécsi törvényszéki jegyzőt a duna-földvári járásbíróvá albiróvá nevezte ki.

— **(Vasuti üzletigazgatóság Pécssett.)** A „Fünfkirchner Zeitung“ Budapestről azt az értesítést nyeri, hogy a kereskedelmi miniszteriumban elhatározott dolog, hogy Pécsre vasuti üzletigazgatóságot helyeznek, mely még ez év októberében kezdi meg itt működését. A körülbelül százon fölüli létszámmal bíró hivatalzemélyzetet a dunajbólyparti vasutak igazgatóságából és a 2 zágrábi igazgatóság személyzetéből választva ki, állítják össze.

— **(Halálozás.)** Csernahorszký Alajos közönségbeli főhadnagy, Csernahorszký József villányi vendéglős fia, ki Pécssett is szolgált, szívszélhűdésben meghalt Péterváradon. Az elhunyt az itteni társas körökben is közkedveltségnek örvendő tagja volt a helybeli tisztikarnak.

— **(A vörösmarti olvasókör a honvédelem leleplezésén.)** Mint Vörösmartiról írják, az ottani olvasókör a budai honvédelem leleplezésén öt tagu küldöttség által képviseltette magát a koszorú helyezettett a szobor talapzatára. Az olvasókör e tényével is újabb jelét adta hazafias érzületének.

— **(A honvédelem leleplezése ünnepén)** a pécsi izraelita templomban is megünnepelték rögtönözve a nevezetes napot, mely egyszermind Budavár bevételének évfordulója volt. Peris Armin dr. főrabbi az ezen napon tartott beszéde végén ugyanis rátért a nagy jelentőségű nap emlékeztetére s körülbelül ezzel fejezte be hazafias szellemtől áthatott beszédét: Midőn Magyarország az abszolutizmus igája alatt nyögött és a szabad szó el volt tiltva, Deák Ferencz megjelent egy társas vacsorán. Mindenki kíváncsian leste, mint fog nyilatkozni a haza bölcsé e tilalom korlátai között. Deák nyugodtan fogyasztotta el a vacsorát, s mikor beszédre nógatták, e rövid szavak fakadtak ajkain: „Emelkedjünk föl mindnyájan, hogy egy rövid imát rebegjünk el: Éljen a Haza!“ Mit mondjunk mi e szent napon ama kettős viszálkodást látva, mely ma, még e nemzeti ünnepen is két pártra választja az embereket? Nem mondhatunk mást, mint hogy imánkat az Éghez küldjük: Éljen a haza! A főrabbi beszéde általános és mély hatást gyakorolt a jelenvoltakra.

— **(Hymen.)** Áronffy Rókus dr. pécsi ügyvéd e jegyezte Tichay Lillit, Tichay Józsefnek, a Montenuovo herceg-urodalmi tiszt tartónak leányát.

— **(A püspökmalmi forrás)** vizét, melynek számára a vízvezeték létesítésekor külön rezervoárt építettek, a beállott vízszükség miatt csakugyan be fogják vezetni a fővezeték csatornáiba, mint ahogy ezt az általános vélemény kifejezetten óhajtotta is.

— **(Somogyi társulata Barcstelepen.)** Pünkösd-hétfőn a Somogyi társulatának egy része átrándult Barcstelepre, hogy ott a Szechenyi Imre gróf által épített színházban néhány próbaelőadást tartson. A barcstelepi közönség úgy hétfőn, mint kedden, a „Próbaházasság“ és „A madarász“ című darabok előadását nagyon is gyéren látogatta. A közönség — úgy látszik — tartózkodva fogadja az átránduló társaságot, pedig a barcasiak, ha más-honnan nem, hát a pécsi lapok útján eléggé megismerhetnék Somogyi társulatának erőit és erősségét; s ha egyáltalában szükségét érzik a színházba járásnak, ami mellett különben éppen a gróf áldozatkészsége bizonyít, úgy bátran megnézhetik a Somogyi színészeinek játékát, mert olyan előadásokat nemcsak a barcstelepiek nem igen láttak, hanem még magunk se mindig élveztünk, mint a melyeneket Somogyi ezidei társulata nyújtani képes. Somogyi, mint halljuk, az első sikertelen kiránduláson okulva csakis úgy hajlandó újabb előadásokat tartani Barcson, mi különben is nagy kiadásokkal jár, ha a barcasi közönség bármi módon anyagilag biztosítja is a jövedelmet.

— **(A székesegyházi urodalom új igazgatója.)** Girk Alajos kanonok, ki a szé-

kesegyházi urodalom ügyeit éveken át nagy lelkiismeretességgel és helyes tapintattal vezette. egészségi szempontból ez állásától való fölmentését kérte, s a püspök helyébe V. A. lter Antal kanonokot nevezte ki az urodalom igazgatójává. Az ügyek s a vezetőség átadása tényleg múlt szombaton történt meg.

— **(A pécsvárad állatkiallítás elmarad.)** A baranyamegyei gazdasági egyesület a tervezett állatszemet, melyet június 4-edikén Pécsváradon kellett volna megtartani, öszre fogja halasztani, mert a beállott nagy takarmányhiány miatt a gazdák aligha bírták volna a fölhajlandó jószágot olyan kondícióban tartani, amilyen épp az állatkiallítás sikere érdekében kívánatos lett volna.

— **(A Berdin-féle ügy a pécsi királyi táblán.)** A Sinkó meggyilkolása és kirablása miatt halálra ítélt Berdin György és orgazdaság miatt ítélt May Jánosné és Wohlrab Rozalia ügyét esütörtökön tette át a trvszék a pécsi kir. táblához. A vaskos ügyesomó majdnem három kilogrammot nyom, amiből a laikus közönség is tájékozódhatik afelől, hogy mennyi irásmunkába került, míg az ügy a tárgyalásra előkészíthető volt. Maga a törvényszék ítélete a megokolással együtt 17 oldalra terjed. A királyi táblán Babics kir. táblai bíró lesz az ügy előadója.

— **(Kerékpárosok lampion menete.)** A „P. K. E.“ elnöke vasárnap üli meg 65. névünnepét, mely alkalomból az egyesület Zsolnay Vilmos tiszteletére igen érdekes lampion menetet rendez. A lampion menet szombaton f. hó 27-én lesz esti nyolcz órakor. A kerékpárosok a Bedő kávéházból indulnak és az ırgalmasok, Király-utczán, buza-téren, országuton át vonulnak az elnök lakásához, hol az egyleti dalárda énekel és Egerszeghy Kálmán üdvözlő beszédet mond. A „Pécsi Kerékpár Egyesület“ nyári tanulóhelyét a siklósi utczai Wargaféle vendéglő helyiségeiben nyitotta meg, hol a tanulásra nagy tér, azonkívül kuglizó, vendéglő és szobák állanak a tagok rendelkezésére.

— **(Újabb út a Jakabhegyre.)** A Mecsek-egyesület a pellérdi megálló helytől a Jakabhegyig új útvonalat jelöltetett ki, hogy esetleg vasuton is lehessen a Jakabhegy lábáig kirándulni s onnét rövid és kényelmes úton könnyű szerrel kapaszkodhassanak a kirándulók a magas tetőre. Az útjelölés a megállóhelytől kezdődik s vezet fölfelé, a Szentlőrincz felé menő országúton nyugotra, mintegy száz lépésnyire, honnét a tulajdonképeni új útjelölés kezdődik. A jelölés: zöld vonás fehér mezőben. A pellérdi állomásig különben újabb társaskocsi is visz naponta utasokat Pécsről a „Vadember“ fogadó sarkától.

— **(Schmerling meghalt.)** A magyarellenes bécsi politika egyik alapvetője, Schmerling Antal lovag kedden délután meghalt Bécsben 92 éves korában. 1849-ben igazságügyminisztere volt az osztrák kabinetnek, 1860-ban a kabinet feje lön s ekkor akarta az egységes német Ausztriát megalkotni Magyarországnak, melynek mindig ellensége volt, a beolvasztásával. Politikájával azonban megbukott, s bukása nemcsak Magyarországon keltett nagy örömet, ahol neve a leggyűlöltebbek egyike volt, hanem magában Ausztriában is.

— **(A pécsi izr. hitközség iskolájában)** a vizsgálatokat május 29-edikétől június 28-adikáig bezárólag tartják meg; és pedig a hittani vizsgálatokat a kir. főreáliskola és a főgimnázium I—VIII. osztályába járó izraelita tanulókkal a főreáliskola helyiségében május 29-edikétől június 7-edikéig, a polgári leányiskolába járókkal a városi polgári leányiskola helyiségében június 12-én és 13-adikán, a községi népiskolákba járókkal a hitközségi iskola dísztermen június 12-edikén. Az általános vizsgálatok június 22-edikén kezdődnek. Az iskolaév ünnepélyes befejezése és a jutalmak kiosztása június 29-edikén délelőtt 9 órakor megy végbe.

— **(Szeszes italok kimérése a kávéházakban.)** A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök a következő rendeletet intézte valamennyi m. kir. pénzügyigazgatósághoz: A szállodákban és ven-

déglőkben levő kávéházi (kávémérési) üzletekben az összes italoknak kiszolgáltatására szükséges külön engedély tárgyában kérdés tetetett az iránt, hogy a szállodákban és vendéglőkben az az étkezési üzlet mellett gyakorolt kávéházi (kávémérési) üzletben a szeszes italoknak kiszolgáltatása az étkező üzletre szóló italmérsi engedély alapján gyakorolható-e, avagy külön engedély alá tartozik? Erre a kérdésre az 1888. évi XXXV. törvényzikk alapján a magyar kir. belügyminiszter ural egyetértőleg kijelentem, hogy az a vállalkozó, ki egyuttal vendéglős és kávé s is, csak akkor foglalkozhatik mind a két üzletében szeszes italoknak kiszolgáltatásával, ha mindegyik üzletére nemcsak az azok természetének megfelelő engedéllyel, hanem külön italmérés, illetve kismértékben való elárúsítási engedéllyel is bír. A vendéglői üzletre nyert italmérsi engedély tehát nem jogosítja föl az engedélyest egyszermind arra, hogy a kávéházban (kávémérésben) szeszes italokat kimérhessen, illetve kismértékben elárúsíthasson, habár az üzleti helyiségek ugyanabban az épületben, vagy épen — mint gyakran előfordul — egymással nyílt ajtók által közvetlen összeköttetésben volnának is.

— **(Tűz és emberhalál.)** Pünkösdhétfőn Püspök-szent-Lászlón délelőtt 11 óra tájban tűz ütött ki Gunst József nevű földmives házában, mely a melléképületekkel együtt leégett. A tűz kiütésekor a lakásban rekedt egy öreg asszony, kit az égő házból nem tudtak kimenteni. A szerencsétlen anyóka oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy huszonnégy óra mulva a legnagyobb kínok közt halt meg.

— **(Allami népiskolák Baranyában.)** Salamon József kir. tanfőlügyelő már rég tett fölterjesztést a közoktatásügyi miniszteriumhoz az iránt, hogy Baranya egyes pontjain államilag föntartott népiskolákat állítson. A közoktatásügyi miniszter most megbízta Salamon tanfőlügyelőt, hogy tegyen ez ügyben részletes fölterjesztést s készítsen költségvetést is arról, hogy hány allami népiskola kell és mibe kerül azok föntartása? Allami népiskolákat oly községek kapnak megynkben, a melyekben vagy a nemzetiségi vagy a felekezeti szétforgácsolódás folytán sem a felekezetek nem képesek megfelelő iskolát tartani, sem a község nem tud ilyet fölállítani.

— **(Jótekonyczélú táncmulatság Vaiszlón.)** A tűz által sujtott szerencsétlenek nyomora szánakozásra indította a vaiszlói intelligenciát is, melynek hölgyközönsége Léhman Jánosné kezdeményezésére és vezetése alatt, e hó 14-én jótekonyczélú táncstélyt rendezett a veszprémiek javára, A mulatságon — mely fesztelenség és jó kedv tekintetében ritkított párját — részt vett az egész környék értelmisége, ezek közé sorolja a pécsi fiataliságot is, mely sokáig meg fogja őrizni a kellemes fogadtatás emlékét. Szívélyes háziasszonyok rendezése és fölügyelete mellett még a reggeli órákban is folyt a mulatság, mely 86 frt tiszta jövedelmet produkált. A hölgyek közül ott voltak Czupi Edéné (Patacs), Girtl Vinczéné (Bakonya), Riedl Hugóné (Erzsébet p.), Herczenberger Gyuláné (Adelinstya), Omáisz Gyuláné, Hamulják Gyuláné (Daróczihalna), Dely Mariska (Harkány), Simon Mariska (Pécs), Tömör Ilona, Kálmán Jolán (Vaiszló) stb.

— **(Tűz a pinczében.)** Csütörtökön este nyolcz óra tájban tűz ütött ki a fősóvámház-utczai 7. számú ház pinczehelyiségében. Papiros volt ott fölhalmozva, amely — nem tudják, hogyan — tüzet fogott s aztán folyujtott még egy ott heverő üres zsiros hordót is. Ennek a füstje riasztotta föl a házbelleket és ezek által a tűzoltóságot. A tüzet hamarosan elfojtották, mely különben sem hatolhatott volna föl a házba.

— **(A pécsi kerületi betegsegélyző pénztár)** igazgatósága a következő figyelemztetést tette közzé. Az iparhatóság fölhívása daczára a bejelentési ıveket eddig igen csekély számban vitték el. Miután a kerületi pénztár csak úgy kezdheti el sikeresen működését, ha mielőbb jut a szükséges bejelentések birtokába, fölszólitja a munkaadókat, hogy munkásaikat és inasait e hó végeig annál bizonyosabban jelentsék be, mert ellenesetben a törvényes kényszereszközöket és büntető határozatokat fogják ellenük igénybe venni. Megjegyzendő, hogy a kerületi betegsegélyző pénz-

tár nem egyet, melybe csak az lép be, aki akar, hanem törvényen alapuló kötelező intézmény, s a bejelentés törvényes kötelesség. Bejelentési lapokat a városház udvarán lévő tűzország helyiségében reggel 9—12, délután 2—5 óráig lehet kapni.

— **(Mozgalom az új osztrák pénzek ellen.)** Az osztrák váltópénzeket tudvalevőleg semmi irás sincs és ezért sokan katonapitykéknek nevezték el. Ez a szöveg hiány azonban a közforgalomban is akadály már és így a jágerndorfi városi tanács utalva az új osztrák nikel- és bronzérmékre, hogy azok jelenlegi alakjukban csak kárára lehetnek a határon való kereskedelemnek, mert a külföldön senki sem akarja elfogadni s a porosz vasutak is visszautasítják, fölkéri a sziléziai kereskedelmi és iparkamarát, hogy a minisztériumot a forgalomba bocsátott új nikel- és bronzérmék bevonására és oly érték kibocsátására kérje, a melyeken meglátszik, hogy valóban pénzdarábok.

— **(Milyen bankok lesznek ezután?)** A koronaérték tudvalevőleg megszűnteti a papírpénzt a 10 osztrák értékű forint erejéig, miáltal a közforgalomban leginkább szereplő bankok megszűnnek. Nagyobb összegekről szóló papírpénzek, helyesebben mondva bankjegyek, ezentúl is lesznek, de csak a húszkoronán fölül. A magyar pénzügyminiszter most tárgyal az osztrák pénzügyminiszterrel s az osztrák magyar bankkal is a koronaértékben való kötelező számláról szóló törvényjavaslat megállapítása végett. Ennek a törvénynek jövő évi július elsején kell életbe lépnie. E törvényjavaslat beterjesztése előtt meg kell állapítani azt, hogy milyen bankjegyek lesznek ezután forgalomban. Beavatott körökben azt hiszik, hogy 50, 100, 500 és 1000 koronás bankjegyeket fognak kibocsátani. Mérvadó körök már most akarják az államjegyek egy részét bevonni, s azt hiszik, hogy az államjegyek részleges bevonásának is nagy erkölcsi hatása volna. Első sorban az egyforintos államjegyeket akarják bevonni.

— **(Biztos levélborítékok.)** A hivatalos lap jelentése szerint a pénzesleveleknél a tartalom biztosságának emelése céljából vászonbélésű levélborítékokat hoznak forgalomba, melyek a posta- és táviróhivataloknál, valamint a postatávirói frankójegyek elárutóinál darabonként 2 krajczárért, vagyis 4 fillérért kaphatók. Ezek levélborítékok nem újdonságok; új a dologban csak az, hogy a magyar királyi posta fog vesződni az árusításukkal, amiből az is látszik, hogy az állam készített a borítékokat, megint konkurencziát csinálván egyes gyáraknak, melyek már rég készítették ilyen bélelt borítékokat.

— **(Veteránok nyári mulatsága.)** Az „első pécsi veterán és segélyező egyesület” saját alapja gyarapítására a „Pécsi Polgári Daloskör” közreműködése mellett, június hó 1-én saját egyetemi helyiségében (Tettye-utca 6. sz.) táncszal és énekkel egybekötött ünnepélyes kertmelegnyitást rendez.

— **(Szinházi műsor.)** Ma szombaton: „Gauthier Margit” Dumas 5 fől. drámája, harmadszor, a régi szereposztással. Vasárnap: „Szép Darinka” új népszínmű 3 fől. Klárnétól, először. A főszerepeket Földvári, Szendrői Ella, Lévai S., Perényi, Dezséri, Sárdi stb. játsszák. Hétfőn: „Szultán” operett 3 fől. Verő Györgytől. Kedden: „Vasgyáros” színmű 5 fől. Ohnetől. A főszerepeket R. Balog Etel, Szendrői Ella, Kalmár Piroška, Pethes, Balla, Dálnoki stb. játsszák.

— **(Honvédbakancsok szállítása.)** A honvédelmi miniszter 20.000 pár cipőt barna pamutvitorlavászonból a hazai kisiparosokkal akar elkészíttetni. A szállítási feltételeket az összes hazai ipar és kereskedelmi kamarákhoz megküldte. Egy cipő ára 4 frt 16 krban van megállapítva. A cipőket december végéig kell a honvéd-főruhárakárta Budapestben beküldeni, az érték járó összeg azonban — előbb történt szállítás esetén is — csak január első felében lesz kifizetve.

Művészet, irodalom.

Jászai Mari vendéjátéka.

Mióta elismert neve van ez országban s a külföld is nagy tisztelettel beszél művészetéről,

szóval: mióta Jászai Mari van a világon, Jászai Mari nem játszott a pécsieknek a pécsi színpadon. Járt itt egyszer, nagyon régen, pesti színészekből ad oc alakult kiránduló társasággal, de akkor még pályája — az azóta dicsőséggel befutott pályája — kezdetén volt. Jászai csak most — kedden, szerdán és csütörtökön — játszott először Pécsnek s Pécs csak most járulhatott ahhoz a diadalzajhoz, mely Jászait a vidéken jártában mindenfelé kíséri.

Jászai sikere nagy, teljes volt itt is, amint ez országban mindenütt, mint a külföldszámba menő Bécsben is, s mint ahogy másképp nem is lehet; mert Jászai valóban nagy, nálunk egyedül álló e téren, a külföldi hasonló nagyokkal győztes vetélkedő.

S ez elismert nagy volta mellett mégis fölvetjük magunk előtt a kérdést: melyikben a három szerep közül volt nagyobb? Mert mi fokozatokat láttunk ez estéken, akár a kritikai izlés szempontjából vesszük a dolgot, akár a közönség tetszés-nyilvánításából állapítjuk meg a különbséget az esték sikere között. Maga a megállapított sorrend is előre itélni látszik s igazat adni nekünk, akik épp azon rendben láttuk emelkedni a belső értéket és külső sikert, mint amily rendben következtek egymásután Medea, Stuart Mária és Elektra. Mi tette e majdnem kézzel megfogható különbséget e három játék között? A túlzott pátosz és a naturalizmus között létező különbség, a Jászai ketté osztott színpadi lény: Jászai, a férfi és Jászai, a nő, az asszony között létező különbség. Mert Jászai van a férfi erejéből, vadságából, brutáliságából; ez készíteti őt a heroikus szertelenségekre, s valószínűleg ez ragadja őt a túlzott pátoszra, melynek ideje lejárt. A tapasztalati tények is nekünk adnak igazat: a férfi színészek — még a legnagyobbak is — nem tudnak megszabadulni a pátosztól még olyan szerepekben sem, melyek modern prózában minden napi dolgokat tárgyalnak; míg a legnagyobb naturalistaművészek közt csupa nőket dicsőít a századvégi kritika. Van azonban Jászai asszony szenvedélyéből, mélységes becsvágyából, hiúságából s mindabból, amikből a teremtő az asszonyt formálta; s mikor ez kerekedik fölül, akkor Jászai nem szaval többé, nem patetizál, — akkor a fine du sciécle közönségének játszik, akkor előttünk áll az igazi asszony, a maga állati szépségében.

Jászai Medeájában is van ebből az őserőből, de bántólag keveredik beléje a régi iskola cikornyája, melyet mi, utóbbszületettek, már száműzünk a színpadról, ahol az igazságot, a természetét, keressük. A koturnusnak van ugyan kiváltsága a pátoszra; de hát mért nem él e kiváltsággal Elektrában is? Talán meg tudunk felelni e kérdésre, ha azt mondjuk, hogy Elektra alakja már az új irány hatása alatt formálódott meg a tragika lelkében, s lemaradt róla a lárva, a lomtárban felejtette a tubát és koturnus helyett bocskortalpu sarut kötött.

Elektrával tette föl évekkal ezelőtt az ország fővárosában sikerei fölé a koronát, Elektrával hódította meg másodszer is az egész ország közönségét. Mi természetesebb, mint hogy mi is ezt emeljük ki a három szerep közül, mint a mely betetőzése Jászai művészetének. Medea, Stuart Mária nagy művészettel megalkotott alakítások; de igazi, elementáris hatásuk azokban a részekben volt, amelyekben az asszony őszereje nyilatkozott meg. Ezekben Jászai utólérhetetlen, s ha kidől — pótolhatatlan.

Hogy az esték külső lefolyásáról is írjunk, stereotyp mondásokat kell egymásra halmozunk. Mind a háromszor zsúfolt ház; tán kétszer annyi jegy eladva, mint amennyi hely rendes körülmények között a színpadon rendelkezésre áll;

a harmadik estén még a színpad is nézőtérré vált — öt-öt széksornak adva helyet kétoldalt a kulisszák között. Frenetikus tapsok az első jelenéstől az utolsóig, többszörös kihívások a fölvonások után, dörgő éljenek, könyezéstől nekirörösödött szemek. Mindezek természetes stáffázsai Jászai jelenletének, éppúgy, mint amily természetes kísérői a villamossággal terhes felhőknek a villámcsapás és a menydörgés és az ég könyűjének hullása.

Illő dolog azonban, hogy Jászai környezetéről se feledkezzünk meg. A két koturnusos darabban ugyan kissé elfogultan húzódott meg a szereplő személyzet Jászai mögött, de Stuart Máriaiban ki-ki teljes érvényt szerzett szerepének. Jászainak majdnem állandó udvarát képezték: Peterdi, Rónainé Balog Etel, Pethes, Szendrői Ella, Rónai, Elektrában Somogyiné is, Kőművesné, Dezséri, kik jeles ensemble-t nyújtottak. (H.)

* **Vadvirágok.** Irta Nagy Sándor. Nyomatott Pécsen, Taizs József könyvnyomtató intézetében. Nem mestersége az írás, csupán kedvtelésből, önmaga művelése közben írja le impresszióit, képzeteit lejáró történeteként Nagy Sándor, a „Vadvirágok” szerzője. Vadvirágoknak is ezért nevezte el apró elbeszéléseit, kalandjait, melyekkel nem pályáz irodalmi babérokért; de mivel egyike-másika emez elbeszéléseknek, tárczaszerű cikkeknek, eléggé tetszetős tartalomra és külső kidolgozásra, hát ambícióját helyezte abba, hogy a nyomtatásnak a hírlapi közzétételnél maradandóbb formájában forgattassa közkezen megnyilatkozó szellemének gyümölcseit. Az erőlködés nélkül való egyszerűség, a mindennapi élet színeivel megfestett történetek legnagyobb része e lapban jelent meg — nem minden csiszolás nélkül; de a nemes kő, melyet mi is segítettünk simítani, megérdemelte, hogy kissé megmunkáljuk — iskolát adván, irányt mutatót a nem tehetségtelen kezdőknek önművelésre törekvő nemes és nemesítő munkálkodása közben. A huszonegy novellett közt van jó is, gyenge is, de mindegyikben van mag, mely életre képes; mindegyikben van eredetiség, ami a tucatzunkától megkülönbözteti e dilettáns tollforgató munkáit. Nem lesz belőle országos nevű novellista, hanem bizonyára fog még olyan dolgokat írni, amiket a mi olvasó közönségünk — ha Nagy Sándor nevét látja a tárca alá írva — nem fog tovább lapozva mellőzni, hanem mint ismerőse dolgait legalább is annyira érdekesíti, hogy megakad rajtuk s átolvassa őket. S ez már határozott hódítás egy kezdő műkedvelőtől.

VEGYESEK.

Valódi ezüst ékszerek állványok czukordobozok, valamint francia angol és berndorfi alpacca (china ezüst) áruk eredeti gyári áron kaphatók Schönwald Imre ékszerésznél Király-u. Hattyu épület.

Csarnok.

A balog.

— Leon Gamard rajza. —

Egy szeles márcziusi estén, vacsora után, szokásunk szerint összeültünk Grandvoie-éknél tarokkozni. Négyünk tette ki az egész társaságot. Én, Grandvoie Dávid, a házigazda és a nénye, ez a jóságos öreg kisasszony, a kinek csupa önföláldozás volt az élete, önföláldozásból maradt pártában, hogy az agglegény Dávid hívséges ápolója, gondozója legyen s most is im önföláldozásból játszott velünk, bár nem szenvedhette a kártyát. Negyedik partner a szomszédjuk volt, Sévril, egy szép, elegáns, negyven esztendősi uri ember. Minden mozdulata elárulta, hogy nagyuri fajta, de minden igyekeztét arra fordította, hogy közénk valónak tartsuk. Alig négy-öt hónapja volt köztünk, mégis minden estéjét velünk töltötte; vagy ő ment valahová, vagy

nála volt társaság, abban a szép, berendezett házában, a hol minden meg volt, a mi az életet kellemessé teszi, csak feleség nem. Szívesen igazodott minden unalmas szokásunkhoz, sőt szívesen belevegyült azokba a monoton beszéd-tárgyainkba is, szép melankolikus bariton hangjával és azzal a szelid önmegadó gúnnyal, mely a blazirt-ember sajátsága, egyedül s fennen hirdeti, hogy az, a ki így beszél, régesrég belefáradt e világ minden hívságos hajszájába s örömből, bánatból rég kitélt a része.

De a mi új barátunkban még nem volt meg az az impertinens nembánomság, mely érdekessé, s kiálthatatlanná teszi a hozzá hasonló világlátott embereket. Ő mindig csupa figyelem volt más iránt, kiváltképen az asszonyok iránt, a miért azután bele is bomlott öregje, fiatalja egyaránt.

Most is úgy intézte a dolgot hallgatagon, hogy én is, Grandevoie is, egy pár partie után megelégtünk a játékot s Laura kisasszony nagy örömeire előkerült a kötés. Így az öt tí zörgése mellett, aztán megindult a beszéd, csak hogy ez egyszer egyikünk se volt beszélő kedvében, még Sevril sem. Laura néni maga vitte a szót, fiatal leány rokonait emlegetve, míg a harisnya szemlátomást nőtt ujjai között, a pamut egyre fogyott kosarában. Egyszerre csak munkaközben erőset rántott a fonálon s a gombolyag kigurult kosarából. Sevril hirtelen utána hajolt s fölkapta balkezével.

— Sevril ur is balkezes, szölt Laura kisasszony, akár a mi kis hugunk, Helén. Kics korában nagyon eleven, csintalan baba volt, leesett egy padról s kitérte a jobb karját. A kar hamar összeforrt, meggyógyult, de addig a mi lányunk rászokott a balkezére s ma is balog. Sevril urnak is nyilván megsebesült a jobb keze, talán valami párbajban s úgy szokott rá?

— Nem felelte Sevril halkan és egyhanguan.

— Hát született balog, szölt közbe Dávid ur. Biz az furcsa dolog. Még ezer a jobb kezét használja, tiz, husz a ballal tesz, vesz s semmi-féle hatalom nem veszi rá, hogy jobb kézzel írjon és egyék. És senki se tudja az okát adni. Az, a ki balog, éppen legkevésbé, noha annak se tudjuk okát, miért vagyunk jobb kezesek.

— En is jobb kezes voltam, mint önök akármelyike, válaszolt Sevril, a kit untatni látott a házigazda elmékedése.

— Hát fogadás?

— Az sem. S mikor látta, hogy Grandevoie kisasszony kérdőn néz reá, egy futó mosolygással szölt: Nem tudom magam se, mi, ostobaság-e, vagy babona. Önök tudják, hogy egyetlen fiu voltam. Az apám katona-ember és szegény ördög, mint a rangbéli emberek legfiatalabb gyermeke rendszeren; az anyám pénzember egyetlen árvája és gazdag partie, a ki szerelemből ment az apámhoz feleségül, daczára, hogy mind a kettőjük rokonsága ellene volt. A polgárok azt mondták, hogy a szegény gavallér csak anyám pénzére áhitozik; az uraknak derogált a parvenü lánysógorasszony, a ki pénzért veszi meg az ura nevét. Ekképpen az ifjú házasságnak mindenki hátat fordított az atyafiságból. De ők maguk is megélték volna jól, ha a házasság első esztendejében apámat úgy le nem veti a ló, hogy menten szörnyet hal. Az anyám, a ki nagyon szerette apámat s az előtt vesztette el, mielőtt a szerelem illuzióiból kijózanodott volna. Majd esztét vesztette a fájdalomtól és soha sem ment férjhez, hanem rám ruházta egész szeretetét, a mi gyászából megmaradt és kényem-kedvemre hagyott. Rokonom nem avatkozott a nevelésembe, gyámom nem volt anyámon kívül, hát könnyen érthető dolog, hogy szörnyen el lettem kényeztetve. Tizenégy,

tizenöt esztendő koromban meglehetősen arrogáns ostoba ficzkó voltam. A kit elkapatott a gazdagság meg a szabadoság tudata. Az anyám, ne hogy el kelljen tőlem válnia, nevelőt tartott, e mellett pedig még egy szegény szorgalmas fiut fogadott a házhoz, hogy tanulótársam is legyen.

Hanem bizony nálam a tanulás nem igen akart menni, míg a pajtás haladt. Ebből ellenségeskedés lett, még pedig komoly s mielőtt szegény anyám ügyet vetett volna rája, kitért a háborúság köztünk. Egy elrontott földaton összekaptunk és a parasztfiu jól megmondogatta az igazamat. Én durván feleltem, a fiu gorbábban vágott vissza. Nekem nem kellett több, nyakon ütöttem. Ő visszaadta a pofont. Most végképen elhagyott az eszem a sérelem miatt; lekaptam a szögről egy puskát és rálöttem.

A lövés remekül talált, és én azonnal kijózanodtam nagy dühömből, amint láttam, hogy a fiunak vége; meg se nyikkan többé. Kétségbe estem és azt hittem, menten megbolondulok. Nem tudtam, mi lesz velem, mi tevő legyek, de tudtam, hogy most az egyszer valami rettenetesen miveltem: megöltem egy embert!

Egy ideig tétlenül futkostam, ácsorogtam; csak nagysokára, mikor már lecsillapodtam, volt rá annyi merszem, hogy befussak az édes anyámhoz és egy szuszra elmondjak neki mindent.

(Folytatása köv.)

Közgazdaság.

A triesti általános biztosító társaság (Assicurazioni Generali) f. é. május hó 6-án tartott 61-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1892. évi mérlegek.

A zárszámadási jelentésből látjuk, hogy a társaság életbiztosítási díjtartaléka 2.817.742 frt 02 krral szaporított, minélfogva 1892 évi december hó 31-én 24.062.383 frt 61 krra emelkedett, míg kár és nyereség részesülési tartalékok czimén 910.197 frt 70 kr. vezettetett új számlára elő. Az 1892. évben 20.469.779 frt 90 kr. erejéig kötetek új életbiztosítások, melyek által az 1892. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 141.876.438 frt 70 krra emelkedtek; az életbiztosítási ágban az év folyamán bevett díjak 5.792.410 frt 13 krt tettek.

A tűz- és szállítvány-biztosítási ágakban a díj és illeték bevétel 9.139.397 frt 44 kr. volt, miből 2.371.382 frt 28 kr. mint díjtartalék és 771.233 frt 35 kr. mint kártartalék

lett minden tehertől menten a jövő évre átvitelvezve, holott az 1892. december hó 31-én érvényben volt biztosításokért a jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 25.791.131 frt 60 krra emelkedett.

Károkkért az 1892. évben 8.851.456 frt 69 krt fizetett ki. Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kárfizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 253.099.377 frt 58 knyi igen is tekintélyes összeget fizetett ki. Ebből a kártérítési összegből hazánkra 47.689.262 frt 01 kr. esik, melyet a társaság 150.805 káresetben fizetett ki.

Az értékpapírok árfolyam ingadozása fedezetére alakított tartalék 1892. december 31-én 1.802.792 frt 95 krra emelkedett a mellett, hogy a sorsolás alá eső és a névértékökön beváltható értékpapírok csakis névértékökön vettek fel a mérlegbe, míg a nyereség tartalék alapszabályszerű mérvében, a részvénytőke fele összegében vagyis 2.625.000 frtban, az ingatlan tartalék 1.289.480 frt 92 knyi összegben s végre a kétes követelések tartaléka 80.000 frt fentartatott.

Ezen nyereség tartalékok ennélfogva összesen 5.797.273 frt 87 krt tesznek ki.

A társaság biztosíték alapjai az idej átutalások folytán 46.528.568 frt 62 krról 49.162.470 frt 81 krra emelkedtek és elsőrendű értékekben vannak elhelyezve, melyekből több mint 14 millió magyar értékre esik.

Az elért 793.840 frt 71 knyi tiszta nyereségből a társaság osztalékkul részvényenkint 120 frtot aranyban vagyis 300 frankot fizet.

A közgyűlés egyhangulag és lelkesedéssel határozta el, hogy Jókai Mórt, ki az igazgatósági tanács több év óta tagja 50 éves irói jubileuma alkalmából üdvözli, neki szerencsét kíván és egyuttal a társaság büszkeségének ad kifejezést, hogy igazgatósági tagjai sorában e legünnepeltebb magyar irót üdvözölheti.

A pécsi sertéshizlalda heti jelentése 1893. május hó 24-ik napján. Sertés állomány 4952 darab sertés. Ólésre alkalmas 418 darab sertés. Árak: öreg kövér 90—94 fillér, fiatal nehéz első minőségű 95—100 fillér, szedett 88—94 fillér kilogrammonkint. Páronkinti 45 kg. élet leszámítással. Süldők ára 64—76 fillér kilogrammonkint élősúlyban. Az üzlet irányzata változatlan. Takarmány árak: kukorica 11 korona 50 fillér m.-m., árpa 12 korona — fillér m.-m., kukorica-dara 12 korona 80 fillér, árpa-dara 13 korona 30 fillér. Darálás-dij 1 korona 20 fillér m.-m.

Laptulajdonos:

NAGY FERENCZ.

Feladó szerkesztő:

HAKSCH LAJOS.

H i r d e t é s e k :

Fichtl Károly

gépezés és mechanikus

Pécsett,

Majláth-tér 6. sz.

Ajánlja a legjobb minőségű

kerékpárok raktárát,

mint

Puch János és társ.

gráczai cégnek képviselője,

a legjutányosabb gyári áron.

Legkitünőbb minőségű

varrógépek

nagy választékban kaphatók a legolcsóbb árt.

Legujabb és legjobb minőségű

írógépek

gyári raktára.

Elvállal mint szakmechanikus **házi és szoba-telegráfok, távbeszélők** (Telephon), valamint **villámhárítók** felállítását és hasonló munkák végzését.

Kerékpár és varrógép-javítások pontosan a legjutányosabb árt eszközöltnek.

A **kerékpározásban oktatás** is adatik csekély díjért.

Árjegyzékek kívánatra ingyen.

Ifj. Buday. Pécsett.

Széchenyi-tér 10. sz. közvetlen a gimnázium épület alatt

Ajánlja dusan berendezett nyitott üzletét, úgy mint: *dörzsölt olaj-festékek*, porban mindennemű *szoba és disz-festési munkálatok-hoz használandó festékek*, továbbá *Nobles* és *Hóare* czegek valódi *angol hintó-máznak* egyedüli raktára, ajánlja a *francia viaksz* puha padló és kemény parketának beeresztésére való nála lévő egyedüli raktarat, azonkívül mindennemű *fény* és *padló-mázak* kaphatók, *olajok* s *keverék*, valamint többféle gyártmányu kömives *meszelők* s *ecsetek* nagy választéka minden célhoz, egyuttal meszszel keverendő vegyes *por-festékek* a házaknak külső bemeszelésére kaphatók, valódi anyagokért kezeskedik, s végül elvállal szoba-disz, templom- és czég festést, ajtók és ablakok mázolását és fényezését helyben mint vidéken.

7440. szám.
1893.

Árlejtési hirdetmény.

A folyó évben teljesítendő és 5775 frt 28 kr. költséggel előirányzott

kövezési munkálatok

zárt ajánlati tárgyalással egybekötött nyilvános árverésen fognak vállalkozónak kiadni. Felhivatnak tehát ezen munkákra pályázók, hogy 200 frt bánatpénzzel fölszerelt zárt ajánlataikat legkésőbb f. évi június hó 9-én d. e. 12 óráig a város polgármesteri hivatalánál nyujtsák be avagy ezen bánatpénz letétele mellett f. évi június hó 10-én délelőtt 9 órakor a g. tanácssteremben tartandó szóbeli árlejtésen vegyenek részt.

Az árlejtési feltételek, tervek s költségvetések a mérnöki hivatalnál betekintheők. Pécsett 1893. évi május hó 23-án.

Pécs szab. kir. város tanácsa.

401. szám.
b. v. 1893.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 101. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécsváradi kir. járásbiróság 1537. p. számú végzése által, Pécsváradi kir. alapítványi uradalom végrehajtató javára, Putterer Ádám, és neje szül. Vágner Magdolna marázai lakosok ellen 311 frt tőke, ennek 1893. év január hó 1-ső napjától számítandó 8 százalékos kamatai és eddig összesen 31 frt 53 kr. per-költség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 974 frtra becsült lovak, kanca-csikó, fekete fehér tarka tehén, sertés, lószerszám, és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az 1669./1893. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis **Marázai pusztán alperesek lakásán** leendő eszközlésére 1893 ik év június hó 5-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

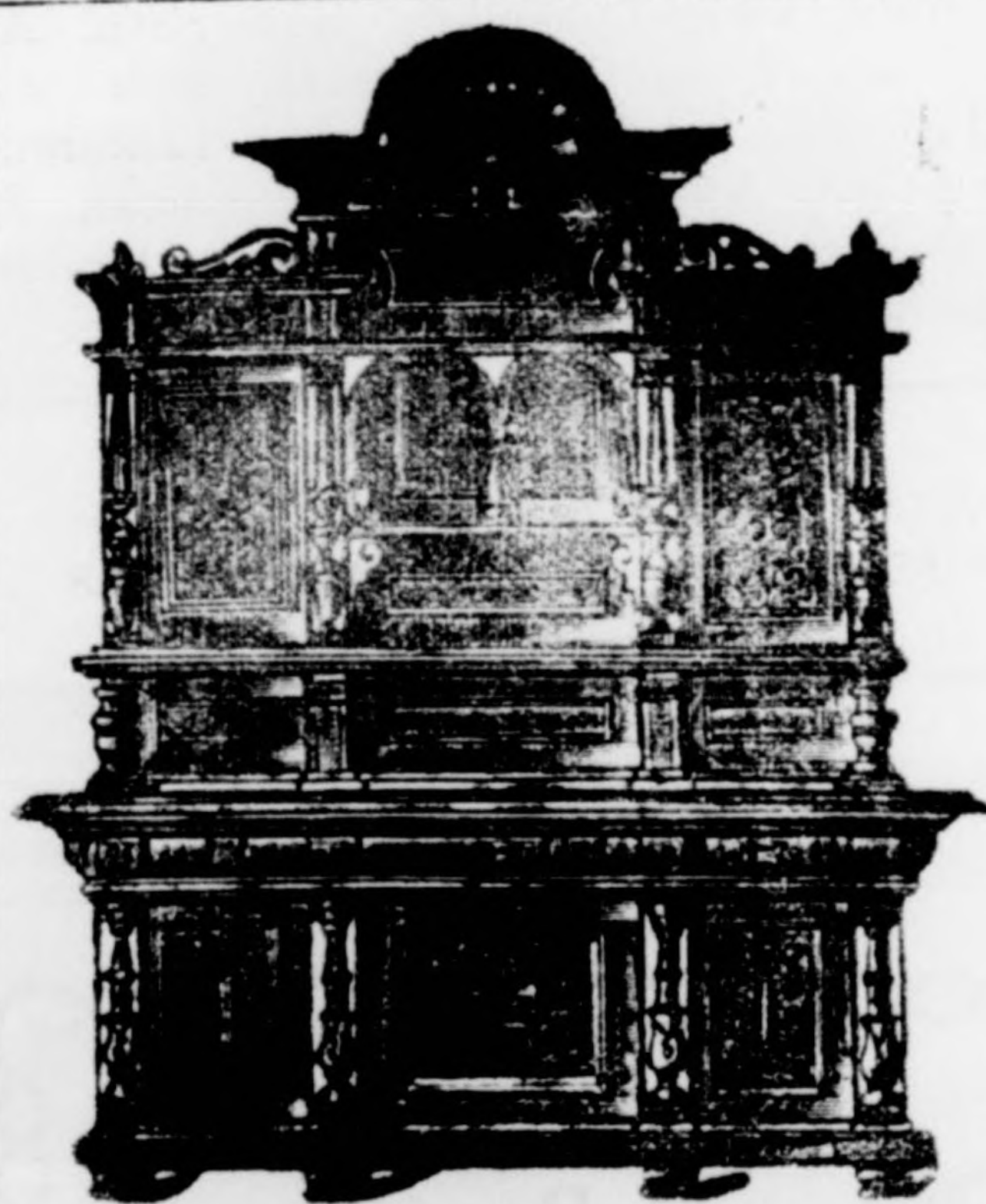
Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint le-z kifizetendő

Kelt Pécsváradon, 1893. évi május hó 21 ik napján.

Gyimóthy János
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések

igen előnyös áron vétetnek fel
kiadóhivatalunkban.

ZSOLNAY IMRE bútorraktára és műhelye

(tetemesen nagyobbitva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

(A pécsi edénygyár raktár ugyanott.)

Nagy választékban teljes és stilszerűen berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák**, mindennemű **fa-, vas- és kárpitozott bútorok**, képek, tükrök, függönyök, függönytarok, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly **jutányosan** eszközölhetők, mint Budapesten vagy Bécsben.

Egészen ujonnan berendezve!
a leggazdagabb
szénsavas vasas források!
(József- és Mihály-forrás)

A női bántalmak, vérszegénység, sápkór, hólyaghurut és vesfövény, aranyeres bántalmak, gyomor- és bélhurut idegbajok ellen kiváló orvosi tekintélyek által ajánlva.
Szénsavas vasas meleg (pezsgő)-tükör fürdők, egy külön e czélra emelt új épületben, a legkényelmesebben berendezve nők és férfiak számára. Láp-(mór)-fürdők Caloisator-fürdők. Mindennemű kád-fürdők. Uszoda a természetes források fölé emelve, (17°—18° C fokra melegítve.) kellemes égalj. Jó olcsó lakások. Kifülvő kiszolgálás és jó étkezés. Naponta többször zene. Este villamos világítás a parkban.

Allandó fürdőorvos: Dr. Sautha György.

A buziási József- és Mihály-források

Fürdő-idény tartama május — szeptember.

Buziás

gyógyfürdő

vasuti állomás LUGOS, vagy TEMESVÁR.

Zónajegy Budapest—Orsova.

Magyar királyi államvasutak.

Minden vonathoz elegáns társaskocsik személynkiint 1 frt, magánfogatok személyenkiint frt 1.50 a fürdőigazgatóság által kirendelve.

vize nemesak mint kifülvő gyógyíz ismeretes, de óriási szénsavtartalmánál fogva a legkellemelebb hűsítő italul is szolgál. — Mindennemű fölvilágosítással, nemkülönböztetve pros. ektusokkal szolgál a fürdőigazgatóság Buziáson (Temesmegye).

Villamos világítás!

Hidegvizgyógyintézet

és
Kneipp-kúra Buziáson.

Tekintettel a fürdő-közönség azon részére, mely a hidegvizkurát, főleg a Kneipp-kurát kívánja használni, Buziás-fürdőn is ez idén egy külön e czélra épült és szakszerűen berendezett vizgyógyintézet létesült, hol a vizgyógymód és Kneipp-kúra műveletein kívül **massage, villanyozás, villamos fürdők** is alkalmaztának. Külön gyógy-étrend. Jól képzett fürdőszolgák és fürdőszolganők.

A vizgyógyintézetnek e téren már régóta előnyösen ismert szakorvosa és vezetője: **Dr. FAJTH PÉTER.**

A Baranyamegyei hitelintézet

folyó évi június hó 1-vel

helyben, az ezelőtt Vogl-féle házban levő helyiségeiben

megkezdí működését.

Eltfogad **betéteket kamatoztatásra jelenleg 4% mellett.**

Vesz és elad mindenmemü **bel- és külföldi arany-, ezüst- és egyéb pénznemet.**

Vesz és elad **utalványokat** úgy a monarchia mint a continens minden nagyobb városára és **kifizetéseket teljesít** minden számbavehető kereskedelmi piacon.

Méltányos feltételek mellett közvetít **tőzsdei műveleteket.**

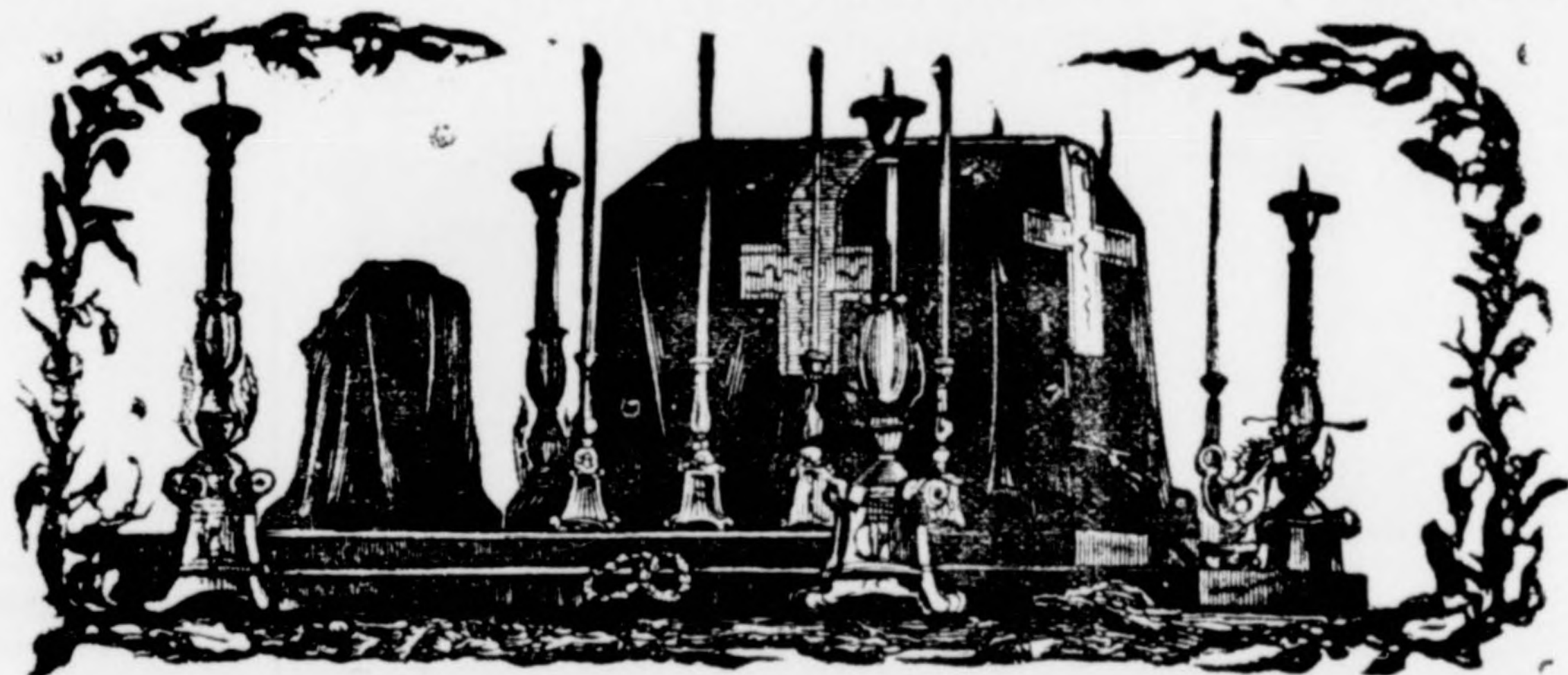
Napi árfolyammal bíró **értékpapirokra**, valamint arany és ezüst pénzekre **kölcsönt nyújt** és minden a bankszakmába vágó műveletet jutányosan teljesít.

Kereskedelmi ügyletekből eredő váltókat a napi és piaczi viszonyokhoz képest leszámítol.

Pénztári órák fél 9-től fél 1-ig, délután 3—6-ig.

Pécsett, 1893. május 26-án.

Az igazgatóság.

„CONCORDIA“

első pécsi temetkezési vállalat

Kis-tér II-ik szám.

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, miszerint a legváltozatosabb ravatalozások felállítására — s temetések rendezésére — úgy a halottak szállítására létesített üzletünket, újabb átalakítások folytán, minden halottas kocsinknak a fővárosi pompa szerinti átalakítása által, azon helyzetben vagyunk, hogy a n. é. közönségnek e tekintetben minden kívánalmait teljesíthetjük. Nyitott kocsin a halottak szállítása hatóságilag betiltatott, a n. é. közönség pedig nem kívánja az oly kocsik alkalmazását, melyben a koporsó látása elzárva van, ezért nem kimélve a költségeket, a fertőtlenítés végett **valamennyi halottas kocsinkat üveges kocsikká alakítottuk át**, mely által **bármely osztályu temetkezéseket — úgy helyben mint a vidéken** — minden temetkezési vállalatnál pompásabban,

sokkal díszesebben és olcsóbban

vagyunk képesek előállítani. Továbbá elvállalunk hulla szállításokat a bel- és külföld bármely irányában.

Temetkezések rendezésének fölvételére **Engelmann Károly** urat hatalmaztuk fel, kinek fő törekvése oda irányul a legnagyobb pontossággal a n. é. közönség igényeit mindenkor kielégíteni, miért is vagyunk oly bátrak a n. t. közönséget felkérni előforduló esetben bizalmukkal a **Concordia vállalatunkhoz** fordulni.

Maradunk kiváló tisztelettel

„CONCORDIA“ első pécsi temetkezési vállalat tulajdonosai:

Krisztián József és társai, Schubárszky János, Fischer Simon.

Ház-eladás.

Pécsett, felső vámház-utcza
42-ik számú jó karban lévő

ház,

melyben 7 lakás van és vízvezeték a házban, 396 forintot jövedelmez, jutányos áron eladó. Értekezhetni a tulajdonos **Dinesz Györgynél**, Mária-utcza 30-ik sz. alatt.

Csak

az illető, a ki bevásárlásnál a „Horgony“ gyárjegyére ügyel, biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonnyal“ legjobb eredménnyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csípőfájdalmak, tagszagattás és meghűlések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel a

„Horgonnyal“

el van látva és ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitűnő háziszser majdnem minden gyógyszerárban 40 kros, 70 kros és 1 frt 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle **Horgony-Pain-Expeller**

valódi.

ASSICURAZIONI GENERALI 1892. ÉVI MÉRLEGE.

BEVÉTEL

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez (1892)

KIADÁS

A tétel neve	bevételek						A tétel neve	kiadások						
	Üzlet		Vagyon		Összes			Üzlet		Vagyon		Összes		
	frt	kr	frt	kr	frt	kr		frt	kr	frt	kr	frt	kr	
1. Díjtartalék a múlt évről:							1. Viszonbiztosítási díjak:							
a) tüzbiztosítás	2111499,14				2316655,71		a) tüzbiztosítás	296084,51						
b) szállítmánybiztosítás	173925,99						b) szállítmánybiztosítás	773458,18		3793890,37			3793890,37	
c) jégbiztosítás	31230,58						c) jégbiztosítás	114356,68						
2. Tartalék oly károokra, melyek 1891. decz. 31-én még függőben voltak:							2. Károk:							
a) tüzbiztosítás	395229,94				765248,90		a) tüzbiztosítás } kifizetett károkozások	frt 2,621,215.31						
b) szállítmánybiztosítás	866173,63						} tartalék még ki nem fiz. károokra	} " 427,493.31	3048708,62					
c) jégbiztosítás	3845,33						b) szállítmánybiztosítás } kifizetett károkozások	frt 693,752.23						
3. Díjak a törlesztések levonásával:							} tartalék még ki nem fiz. károkra	} " 339,975.57	1084727,80					
a) tüzbiztosítás	699771,86				8835663,34		c) jégbiztosítás } kifizetett károkozások	frt 36,508.72		40273,19	4122709,61		4122709,61	
b) szállítmánybiztosítás	1706689,85						} tartalék még ki nem fiz. károkra	} " 3,764.47						
c) jégbiztosítás	131255,63						4. Díjtartalék 1892. december 31-én még folyó biztosításokra:							
4. Kötvényilletékek:							a) tüzbiztosítás	2170080,13						
a) tüzbiztosítás	274989,17				303734,10		b) szállítmánybiztosítás	180735,33						
b) szállítmánybiztosítás	8628,94						c) jégbiztosítás	20566,82		2371382,28			2371382,28	
c) jégbiztosítás	20115,99						5. Általános kezelési költségek:							
5. Tőke elhelyezések jövedelme:							a) tüzbiztosítás	504565,46						
a) Jelzálog követelések kamatai	4000				257911,59	257911,59	b) szállítmánybiztosítás	100575,37						
b) Értékekre adott előlegek kamatai	1764,03						c) jégbiztosítás	194,32		607085,75			607085,75	
c) Állam- és más értékpapírok kamatai és osztalékai	234224,16						6. Adók és illetékek:							
d) Kamatok váltószámításból, folyó számlától és ágió	17923,40				6357,36	6357,36	a) tüzbiztosítás	232148,88						
6. Nyereség különféle értékesítések folytán							b) szállítmánybiztosítás	11668,32						
A tüzbiztosítási ágba befoglalván a tűkár- ügveg biztosításban elért eredmények							c) jégbiztosítás	3425		247242,20			247242,20	
							7. Az ellátási pénztár kamatai						22876,75	22876,75
Összesen	12221302,05	264268,95	12485571				8. Kétes követelések leírása						5855,43	5855,43
							Nyereség			221979,78	235336,77	457516,55		
							Összesen			12221302,05	264268,95	12485571		

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez. — Életbiztosítási osztály. (1892.)

1. Díjtartalék a múlt évről	312444,15		3032525,45		3032525,45	1. Viszonbiztosítási díjak			373487,35		373487,35		
2. Tartalék 1891. decz. 31-én függőben levő károokra	919388,14	487810,87			487810,87	2. Fizetések esedékes biztosításokért:	Készpénzb. Tartalékb.						
a) halálesetre szóló biztosításokra	5132113,71					a) halálesetre szóló biztosításokért	195362,48	231751,18					
b) elelesre szóló biztosításokra	514225,59					b) elelés esetére szóló biztosításokért	487199,47	136251,76					
c) járadékra szóló biztosításokra	73261,99	5719601,29			5719601,29	c) járadékokért	126477,32	543,76					
3. Díjbevételek						Levonva viszonbiztosítások fejében	2569039,27	368576,70					
4. Kötvénydíjak			72808,84		72808,84	71000	8000						
5. Díjtartalék átadott viszonbiztosításokra			1042270,22		1042270,22	2498039,27	360576,70						
6. Elhelyezett tőkek jövedelme						2498039,27	2498039,27	258615,95			258615,95		
a) Jelzálog követelések kamatai	69314,94					3. Kötvény-visszavásárlások					439364,33		
b) Értékekre adott előlegek kamatai	1075,80					4. Díj és költség- a) Halálesetre szóló biztosítás	2845949,52	436319,24					
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	1090699,72					} Tartalék	534127,62	15667,57					
d) Folyó számlák kamatai	12310,68					} b) Elélesre	1198957,02						
e) Az ingatlanok úszta jöv. delme	201915,83					} c) Járadék biztosítás	34999683,76	431877,77					
f) Életbiztosítási kötvényekre adott előlegek kamatai	165344,47					Összesen	34999683,76	34999683,76			35451561,53		
} összesen	1540661,44				1285323,91	Levonva a kiegészítési részleteket					1389177,92		
} maradv	1285323,91				255337,52	Netto-tartalék			34062383,61		34062383,61		
7. Nyereség különféle értékesítések folytán						5. Orvosi tszeteletdíjak			52520,06		52520,06		
Összesen	38933068,58	2814815,7	39214509,15		26144,06	6. Jutalékok			338216,57		338216,57		
						7. Költségek			510905,96	15406,61	52631,57		
						8. Adó és bélyeg			101483		101483		
						9. Kamatok a nyereséménnyel biztosítottak javára					18870,45	18870,45	
						10. Leírás ketes követelésekre					35687,73	35687,73	
						Nyereség			196091,69	211516,78	407608,47		
						Összesen			38933068,58	2814815,7	39214509,15		

VAGYON

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1892. december 31-én.

TEHER

Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN	Folyó szám	A tétel neve	A		B		ÖSSZESEN
		frt	kr	frt	kr				frt	kr	frt	kr	
1	A részvényesek adólevelei a tőke be nem fizetett részéről	1837500		1837500		3675000	1	Alaptőke	2625000		2625000		2625000
2	Ingatlan birtok:						2	Tőkeesetett nyereségtartalék	1312500		1312500		1312500
	a) városi telkek			424867,42		424867,42	3	Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	819544,05	983248,90	1802792,95		
	b) földbirtokok (gazdasági leltárral)			2198534,29		2198534,29	4	Ingatlan tartalék					
	c) 1892. december 31. még el nem adott gazdasági termények a társaság földbirtokaiból			113363,37		113363,37	5	Tartalékalap ketes követelések fedezésére	40000		40000		40000
8	a) Kölcsönök a társaság életbiztosítási kötvényeire			3327283,10		3327283,10	6	Díjtartalék még érvényben levő biztosításokra					
	b) Aktiv életjáradékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felveendő tőkek vetelára			5100		5100	a)	az A mérlegben	2371382,28				2371382,28
4	Kamatkozó jelzálogilag biztosított tőke-kölcsönök ingatlanokra						b)	az B mérlegben			34062383,61		34062383,61
	a) folyó	1.803.360,41				1.803.360,41	7	Tartalék bejelentett, de december 31-én még ki nem fizetett károkar:					
	b) hátralékos	5.113,61				5.113,61	a)	az A mérlegben	771233,35				771233,35
5	Kölcsönök letéteményezett állam- és más értékpapírokra			3996,94	5535,79	9532,73	b)	az B mérlegben			360576,70		360576,70
6	Állam és más értékpapírok	5122788,11		2660777,3		7783565,41	8	Osztalékalap az életbiztosításban nyereséménnyel vegyes biztosítás			549621		549621
7	Váltók a tárczában	321439,37				321439,37		haláleset biztosítás frt 371,805.09					
8	Előlegek a jelzálogosztálynak (alapsz. I. cz. e) pont)			125278,53		125278,53		vegyes biztosítás frt 177,815.91					
9	Pénzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél	1420568,66		101148,03		1521716,69	9	A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	508631,97				508631,97
10	Készpénz-készlet a triesti és velencei igazgatóságok pénztárában	312936,04		35123,91		348058,95	10	Jelzáloghiteltelek					
11	Készpénz-készlet a fiókok pénztárában	108785,19		43099,67		151884,86	11	Egyenleg a viszonbiztosítók számláján	664975,27	212009,65	876984,92		
12	Maradvány a viszonbiztosítók számláiból	682609,68		32040,48		714650,16	12	Egyenleg az intézet fiókjainak számláján	16329,12	5267,57	21596,69		
13	Maradvány az intézet fiókjainak számláiból	928187,16		1380770,9		2308958,06	a) Hitelezők különböző címeken	1208771,54	86623,89	1295395,43			
14	Maradvány az A mérleg folyó számlájából			358492,99		358492,99	b) Letételt kezeség és biztosíték gyanánt	699485,83	490027,78	1189513,61			
15	a) Adósk különböző címek alatt	309692,48		387530,07		697222,55	A B mérleg folyó számlájának egyenlege	358402,39		358402,39			
	b) Adósk jelzálog kölcsönökre hátralékos kamatokkal	2000		8567,11		10567,11	giódi alapítvány	5419,60		5419,60			
	c) Letétek kezeség és biztosíték gyanánt	609485,83		490027,78		1189513,61	Girad alapítvány	4977,50		4977,50			
	d) Letét Goldschmidt alapítvány	3090				3090	Goldschmidt alapítvány	3000		3000			
16	Díjtartalék átadott élet-viszonbiztosításokra			1042270,22		1042270,22	18	Felosztható nyereség	459068,62	334772,09	793840,71		
17	Butorzat és vasszekrények a társaság összes hivatalában, cég- tablak, papír és nyomtatvány az összes raktárakban						A jövő években lejárandó tüzbizto- sítási díjak			frt 25,791.131.60			
18	Előlegezett jutalékok és szervezési költségek						Összesen	11868721,52	43131806,11	55009527,63			
	Az 1892. december 31-én												
	jövő évekre érvényben maradó díj- követelvények értéke					frt 25,791.131.60							

A cs. Kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatósága Triestben: Besso M., Dr. Camillo Bozza, Br. Bruck Ottó, Dr. Calabi R., Br. Morpurgo József, Segré V.
Vezértitkár: Besso József.

Magyarországi vezérigazgatók, Budapesten, Dorottya-uteza 10. sz., az intézet saját házában.

Bővebb zárszámadási jelentések az alanti főigazgatóknél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások a legnagyobb készséggel adatnak és biztosítási ajánlatok a tüz-, jég-, élet- és szállítmánybiztosítási ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltenek.

A pécsi főigazgató ULLMANN C. M.

Sel. Kneipp

Nélkülözhetetlen minden háztartásban a

Kathreiner-féle Kneipp-maláta-kávé,

mely babkávész. Ez azon el nem ért előnyt nyújtja, hogy a pótlékmentes vagy szurrogátokkal kevert babkávész káros élvezetéről leszoktat és belőle sokkal izletesebb és mellette egészségesebb és táplálóbb kávé készíthető. — Főülmulthatatlan mint pótlék a babkávészhez. — Főképp ajánlható nők-, gyermekek- és betegeknek. — Utáztatoktól óvakodni kell. — Fél kiló 25 kr. — Mindenütt kapható. Valódi csak fehér csomagokban, Kneipp plébános úr arcképével, mint védjeggyel.